

Konverents 'Elust, usust ja usuelust 2010'

Tartu Ülikooli aulas, 4. novembril 2010. aastal.

Konverents

Eesti Kirikute Nõukogu ja Tartu Ülikooli usuteaduskond korraldavad 4. novembril Tartu Ülikooli aulas konverentsi 'Elust, usust ja usuelust 2010'. Konverentsi eesmärgiks on analüüsida 2010. aastal toimunud samanimelise religioonisotsioloogilise küsitluse neljanda etapi tulemusi, et otsida vastust küsimusele milline on tänapäevase eestimaalase kaemus vaimsusest, religioonist ja selle praktiseerimisest. Käesoleva aasta uuringu tulemusi vaadeldakse ka varasemate uuringute taustal, et näha muutusi, mis eestimaalaste vastavates arusaamades viimase 16ne aasta jooksul on toimunud.

Konverents on avatud kõikidele soovijatele. Esimese sihtgrupina on konverentsi korraldajad silmas pidanud Eestimaal tegutsevate kirikute vaimulikke ning teisi kirikutöötajaid. Teise sihtgrupina on korraldajad määratlenud teoloogia ja sotsioloogia eriala üliõpilased.

Ettekanded

Konverentsil peetakse kaheksa ettekannet, mis baseeruvad Eesti Kirikute Nõukogu poolt aastatel 1995-2010 läbiviidud religioonisotsioloogiliste uuringute ning samuti teiste sotsioloogiliste uuringute tulemustele. Vahetult peale ettekannet on osalejatel võimalus esitada ettekandjatele küsimusi. Ettekannete osa konverentsil juhatab Kaido Soom.

1. Andrus Saar 'Eestimaalane ja tema usk sotsioloogi pilgu läbi'

Ettekande eesmärgiks on portreerida Eestimaal inimesi nende suhtumistelt usku (märkus: Elust, usust ja usuelust ankeetküsitlustes on mõiste 'usk' vastaja jaoks defineerimata). Taolised portreed aitavad saada märksa ülevaatlikumat pilti sellest, kuidas erinevates elanikkonnagruppides usku mõistetakse. Loomulikult ei puudu võrdlused sellest, kuidas usu roll on Eestis rohkem kui 20 aasta jooksul muutunud.

2. Raigo Liiman ja Tarmo Tuisk 'Eestimaalaste hoiakute muutused usu- ja moraaliküsimustes 1995-2010'

Ettekandes tutvustatakse, millesse on eestimaalased uskunud ja millised on olnud nende moraalsed hoiakud aastatel 1995-2010 ning kuidas sotsiaaldemograafilised taustmuutujad neid näitajaid mõjutavad.

3. Liina Kilemit ja Anu Rentel 'Eestimaalaste ootused kirikule'

Ettekandes arutletakse, mida tänapäeva eestimaalane kirikult ootab ja millised võiksid olla asjaolud, mis neid kirikust distantseerivad. Vaatluse alla võetakse teemad ja/või probleemid, millest soovitakse kirikus kuulda. Lisaks personaalsematele ootustele käsitletakse ka 2010. aasta küsitluse käigus ilmnenud ootusi kiriku sotsiaalsele tegevuse osas: kas kirik peaks edasi astuma moodsa elu rütmis või püüdma jääda iga hinna eest traditsiooniliste kommete ja tõekspidamiste juurde; kas kirik peaks võtma senisest suurema rolli mitmetes probleemsemates ühiskonnaelu valdkondades või jääma pigem oma praeguse rolli juurde?

4. Olga Schihalejev 'Noorte eestimaalaste hoiakud religiooni suhtes'

Ettekandes keskendutakse Eesti noorte inimeste suhtumistele religiooni, võrreldes seda muude eagruppidega ja teiste maade noortega. Arutletakse koguduse ja kooli erinevatest rollidest noore inimese suhtumiste kujundamisel ning hakkamasaamisel tänases maailmavaatelises segaduses.

5. Eva-Liisa Jaanus ja Marge Unt 'Eestimaalaste usklikkus Euroopa foonil'

Ettekandes võrreldakse mõningaid eestimaalaste religioossust iseloomustavaid näitajaid teiste Euroopa riikide vastavate näitajatega. Otsitakse vastust küsimusele, kas religioossem ühiskond on õnnelikum ühiskond? Eesti inimeste vähene kirikuskäimine ja jumalateenistustel osalemine on üldiselt teada. Samuti näitavad rahvusvahelised võrdlevad uuringud, et Eesti inimesed ei ole oma eluga rahul, kannatavad sageli stressi ja depressiooni all, lühidalt öeldes – on õnnetud. Kas meie õnnelik või õnnetu-olemise tunde ja religioossuse vahel on seos?

6. Annika Laats 'Eestimaalase moraal ning selle seosed tema religioossete hoiakutega'

Ettekandes vaadeldakse morali ja vastutusega seotud küsimusi. Millal eestimaalane valetab? Kas abielupoolte nõusolekul on abielurikkumine lubatav? Kuidas suhtub eestimaalane omakohtusse? Neist küsimustest veelgi olulisem on aga see, millele põhinevad meie väärtushinnangud ja otsustused, kelle ees me arvame end kohustusi omavat ning kuidas haakub kõik see meie usuliste tõekspidamistega.

7. Lea Altnurme 'Mida võiks kirik teada eestimaalase individuaalsest religioossusest'

Ettekandes tuleb juttu uutest religioossetest suundumustest Eestis ning nende mõjust organiseeritud religioonile, see tähendab eelkõige kirikule.

8. Ringo Ringvee 'Ristiusu kohtumine teiste vaimsete praktikatega – Eestimaa kogemus'

Ettekandes keskendutakse erinevate vaimsete praktikate järgimisele Eesti elanike seas ning mitte-kristlike ja kristlike praktikate omavahelistele suhestumisele.

Mõttekojad ja paneeldiskussioon

Pärast ettekandid toimuvad samade teemade põhjal mõttekojad, milles on ettekandjatele võimalik esitada täiendavaid täpsustavaid küsimusi ning arutleda oma ala parimate asjatundjatega teid huvitavatel religioonisotsioloogilistel teemadel. Mõttekodasid on kaheksa ja neid juhatavad ettekandjad. Toimub kaks mõttekodade sessiooni, nii et igal konverentsist osavõtjal on võimalus osaleda kaheksast mõttekojast kahel.

Konverents lõpeb paneeldiskussiooniga, milles osalevad ettekandjad/mõttekodade juhid. Paneeldiskussiooni juhatab professor Tõnu Lehtsaar ja selle eesmärgiks on võtta kokku mõttekodades arutatu ja konverents tervikuna.

Registreerumine ja osavõtutasu

Konverentsi osavõtutasu on 200.- krooni, milles sisalduvad konverentsi materjalid, lõunasöök ja kohvipausid. Osavõtutasu palutakse tasuda Eesti Kirikute Nõukogu pangaarvele 10 2200 2995 9012 SEB Pangas hiljemalt 15. oktoobriks. Üliõpilastele on konverentsist osavõtt prii.

Järgmisel aastal ilmub Eesti Kirikute Nõukogu väljaandena kogumik 'Astu alla rahva hulka: artikleid ja arutlusi Eesti elanikkonna vaimulaadist'. Kogumikus ilmuvad artiklite kujul konverentsil peetud ettekanded laiendatud kujul ja lisaks sellele veel mitmeid muid huvipakkuvaid kirjutisi eestimaalaste vaimulaadist. Kõik, kes tasuvad konverentsi osavõtumaksu, saavad kogumiku selle ilmudes kingituseks. Konverentsi osavõtumaksust vabastatud üliõpilased saavad kogumiku kingituseks tingimusel, et nad realselt konverentsil osalevad.

Konverentsile saab registreeruda aadressil <http://raadio7.ee/eerik/konverents/>. Registreerumise tähtaeg on 15. oktoober 2010. Täiendav teave aadressil eerik@ekn.ee või telefonil 646 10 28.

Ajakava

9:00	<i>Registreerumine ja kohv</i>	
10:00	Konverentsi avamine ja Eesti Kirikute Nõukogu tervitus	Einar Soone
10:10	Tartu Ülikooli tervitus	Riho Altnurme
10:20	Siseministeeriumi tervitus	Siim Kiisler
10:30	Eestimaalane ja tema usk sotsioloogi pilgu läbi	Andrus Saar
11:00	Eestimaalaste hoiakute muutused usu- ja moraaliküsimustes 1995-2010	Raigo Liiman/Tarmo Tuisk
11:30	<i>Kohvipaus</i>	
11:45	Eestimaalaste ootused kirikule	Liina Kilemit/Anu Rentel
12:15	Noorte eestimaalaste hoiakud religiooni suhtes	Olga Schihalajev
12:45	Eestimaalaste usklikkus Euroopa foonil	Eva-Liisa Jaanus/Marge Unt
13:15	<i>Lõuna</i>	
14:15	Eestimaalase moraal ning selle seosed tema religioossete hoiakutega	Annika Laats
14:45	Mida võiks kirik teada eestimaalase individuaalsest religioossusest	Lea Altnurme
15:15	Ristiusu kohtumine teiste vaimsete praktikatega – Eestimaa kogemus	Ringo Ringvee
15:45	<i>Kohvipaus</i>	
16:00	Mõttekodade I sessioon	
16:45	<i>Mõttekodade vahetus</i>	
16:55	Mõttekodade II sessioon	
17:40	<i>Kohvipaus</i>	
18:00	Paneeldiskussioon/mõttekodade kokkuvõte	
19:00	Konverentsi lõpp	

Konverentsi korraldustoimkonna nimel

Eerik Jõks

20.09.2010